

A Zalaegerszegi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
1.Pk.20.449/2017/3. szám alatt

a dr. Gáspár Sándor ügyvéd (Zalaegerszeg, Békeligeti u. 1. I/106.) által képviselt Bocfölde Község Önkormányzata Bocfölde, Ady Endre u. 15. szám alatti székhelyű kérelmezőnek a Bocföldei Helyi Választási Bizottság (Bocfölde, Ady Endre u. 15.) kérelmezett ellen helyi népszavazás kezdeményezése ügyében hozott határozat megváltoztatása iránt indított nemperes eljárásában tárgyaláson kívül meghozta a következő

V É G Z É S T :

A bíróság a kérelmezett 1/2017. (IV.04.) számú határozatát megváltoztatja és a **szervező neve, szervező címe** alatti lakos által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés hitelesítését megtagadja.

A bíróság kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 12.500,- (tizenkettőezer-ötszáz) forint perköltséget.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

szervező neve, szervező címe választópolgár az alábbi kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet nyújtotta be a kérelmezetthez helyi népszavazás kezdeményezése érdekében hitelesítés végett: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a Bocfölde 160. hrsz.-ú ingatlanon NE létesüljön lakóotthon és a képviselő-testület az erre irányuló pályázatát visszavonja?”

A kérelmezett választási bizottság a 2017. április 4. napján hozott 1/2017. (IV.04.) számú határozatával a kérdést hitelesítette.

A kérelmezett határozatával szemben a kérelmező helyi önkormányzat felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben a kérelmezett határozatának megváltoztatását, és a helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésének megtagadását kérte. A kérelem szerint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megkeresése alapján, a projektet támogató lakossági fórumot követően a kérelmező képviselő-testülete olyan döntést hozott, amely szerint a búcsúszentlászlói Fagyöngy Egyesített Szociális Intézményben gondozottak közül 12 pszichiátriai beteg elhelyezését szolgáló szociális célú lakóotthon létesítése érdekében a beruházás céljára rendelkezésre bocsátja a bocföldei belterületi 160. hrsz.-ú ingatlant. Ennek keretében a polgármester aláírta a főigazgatósággal a kétoldalú megállapodást, amely lehetővé tette, hogy a főigazgató az intézményi

ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése céljából pályázatot nyújtson be. A képviselő-testület később a döntését megerősítette, továbbá még több alkalommal tájékoztatta a lakosságot a projektről. Ilyen előzmények után nyújtotta be a szervező választópolgár a helyi népszavazás kezdeményezése érdekében a kérdést hitelesítésre.

A kérelmezett határozatát a következők miatt tartotta a kérelmező jogszabálysértőnek:

A felülvizsgálati kérelem szerint a hitelesített kérdés nem felel meg a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (Nsztv.) 39. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelménynek. A kérdés első felével kapcsolatban arra utalt a kérelmező, hogy a képviselő-testület nem általában véve lakóotthon, hanem szociális célú lakóotthon (támogatott lakhatással) létesítéséről határozott és kötött kétoldalú megállapodást. A hitelesített kérdésben szereplő lakóotthon fogalma megtévesztésre alkalmas módon hasonlít a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 1. § (1) bekezdésében rögzített lakás, illetve „otthonház” fogalomra. A kérelmező szerint ezért a megfogalmazott kérdés nem alkalmas arra, hogy a népszavazáson résztvevő választópolgárok egyértelműen tudjanak rá válaszolni.

A kérdés második felét sem tartotta a kérelmező a törvény idézett rendelkezésével összhangban állónak, mert „az erre irányuló pályázatát visszavonja” nem tartalmazza világosan, konkrétan és határozottan, hogy a képviselő-testületnek milyen tartalmú döntést kellene hoznia egy érvényes és eredményes helyi népszavazás eredményeként: közjogi jellegű (rendeletalkotás vagy határozathozatal), vagy magánjogi jellegű (a projekt megvalósításának támogatására vonatkozó kétoldalú megállapodás megszüntetésére irányuló) döntést, és milyen tartalommal. Utalt a kérelmező a Kaposvári Törvényszék honlapján közzétett népszavazási tárgyú bírósági végzésre, amely kimondta, hogy az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében meghatározott „népszavazási egyértelműség” követelményének a válaszadó helyi választópolgár és a képviselő-testület számára is fenn kell állnia. A kérelmező nézete szerint e feltételek a kérelmezett által hitelesített kérdés esetében nem állapíthatók meg.

A kérelmezett a felülvizsgálati kérelem beterjesztésekor ellenkérelmet nem fogalmazott meg. A bíróság felhívására a helyi népszavazás szervezője nem jelentette be a beavatkozási szándékát.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 215. §-ának megfelelő alkalmazásával a felülvizsgálati kérelemben felhozott hivatkozások keretei között bírálta felül a kérelmezett határozatát.

Magyarország Alaptörvénye 31. cikk (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

Az Nsztv. 36. § (1) bekezdése értelmében a szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – a kérdés hitelesítése céljából – be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz. A (2) bekezdés szerint egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

A 39. § (1) bekezdése értelmében a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme mind a választópolgári, mind a döntéshozói nézőpontból vitatta a helyi népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségét. A jogorvoslati kérelem alapján a bíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a kérdést elolvasó választópolgárok egyértelműen tudják-e értelmezni és megválaszolni a kérdést. (A döntéshozói szempontból való egyértelműség csak akkor vizsgálendő, ha a választópolgári egyértelműség megállapítható.)

A bíróság álláspontja szerint a helyi választási bizottság tévesen minősítette a választópolgárok szempontjából egyértelműnek a kérdést.

A bíróság a választópolgári egyértelműség tekintetében hivatkozik a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú határozata [41] bekezdésére, amely szerint a választópolgári egyértelműség esetén a kérdéssel szembeni követelmény, hogy az világos, kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, s azáltal tudatosan és átgondoltan tudják a leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni. Nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. A Kúria végzésének [43] bekezdése kimondja, hogy a népszavazásra tett kérdés egyértelműsége körében az Alaptörvény és az Nsztv. szerint kettős követelmény érvényesül. Egyrészt a kérdésnek jogilag értelmezhető és pontos fogalmakat kell használnia, másrészt pedig a választópolgárok számára is megérthetőnek és egyértelműnek kell minősülnie. A két követelmény között egyensúlyt kell teremteni, ami egyes kérdések esetében meglehetősen összetett kérelmezői feladat.

A „lakóotthon” fogalma a törvények által meg van határozva. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § 1) pontja értelmében lakóotthon: a fogyatékos személy önálló életvitelét elősegítő, kisközösséget befogadó lakhatási forma. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról rendelkező 1993. évi III. törvény a lakóotthont a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást nyújtó, tartós bentlakásos intézményként nevesíti, a 85/A. § (1) bekezdése szerint pedig a lakóotthon olyan nyolc – tizenkettő, a külön jogszabályban meghatározott esetben tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt - ide értve az autista személyeket is - , illetőleg szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybe vevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít. A (2) bekezdés szerint a lakóotthonoknak 3 típusa van (fogyatékos személyek lakóotthona; pszichiátriai betegek lakóotthona; szenvedélybetegek lakóotthona).

A törvényi rendelkezések értelmében tehát a felülvizsgálati kérelemben, a képviselő-testület kétoldalú megállapodásának megkötésekor és a kérelmező által a lakosság tájékoztatásakor is használt „szociális célú lakóotthon (támogatott lakhatással)” a jogi egyértelműség szempontjából nem szükséges. A Kúria idézett határozata szerint azonban a választópolgári egyértelműséghez kettős követelményt kell kielégíteni: a jogi szakkifejezés pontos használata mellett a közérthetőség is fontos szempont, és a kettő között egyensúlyt kell teremteni. A jelen esetben a köznyelv a lakóotthon kifejezést nem feltétlenül csak a fentebb idézett törvényi értelemben használja, hanem általában „lakás”, illetve „otthon” értelmében is, amint a felülvizsgálati kérelemben a kérelmező arra helytállóan utalt. Amiatt tehát, hogy a kérdésben nem szerepel az: a konkrét esetben milyen jellegű, illetve célú lakóotthon létesítéséről van szó, a népszavazásra javasolt kérdés nem alkalmas arra, hogy a választópolgárok azt egyértelműen értelmezzék és egyértelműen tudják megválaszolni. A bíróság álláspontja szerint tehát a kérdés nem elégíti ki a választópolgári egyértelműségnek az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt követelményét.

A választópolgári egyértelműség körében elfoglalt álláspont miatt a bíróság már nem vizsgálta a

kérdés második felét, azaz a döntéshozói követelmény kielégítését.

A bíróság a fenti indokok miatt az Nsztv. 57. § (3) bekezdése és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján (amelyet az Nsztv. 1. § (1) bekezdése értelmében a népszavazással kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell) a kérelmezett határozatát megváltoztatta, és az Nsztv. 41. § (1) bekezdése alkalmazásával a helyi napszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

A bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (4) bekezdése alapján ítélte meg a kérelmező perköltségét. Az ügyvédi munkadíjat a bíróság 5 óra ügyvédi tevékenység szem előtt tartásával állapította meg.

A felek személyes illetékmertessége miatt a bíróságnak a nemperes eljárás illetékéről nem kellett rendelkeznie.

A végzéssel szemben a további jogorvoslatot az Nsztv. 57. § (3) bekezdése zárja ki.

Zalaegerszeg, 2017. május 12.

Dr. Csanádi Lajos sk.
a tanács elnöke

Dr. Bezniczá Árpád sk.

Dr. Zumbók Péter sk.
bíró

